

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ХНАДУ)
(кафедра економіки і підприємництва)
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ
(кафедра менеджменту та публічного адміністрування)
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
(кафедра управління та адміністрування)
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
(кафедра підприємництва та бізнесу)
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
(кафедра аналітичної економіки та менеджменту)

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-методичної
Інтернет-конференції
**«ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТИ, НАУКИ ТА ВИРОБНИЦТВА –
ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ»**

17 квітня 2020 р.

<http://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1167>

Харків
2020

У збірнику представлено матеріали Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції «Взаємозв'язок освіти, науки та виробництва – основа ефективного навчального процесу». Матеріали подано у авторській редакції. Редакційна колегія може не поділяти думки авторів. За достовірність даних відповідальність несуть автори. Матеріали призначено для користування широкого кола зацікавлених осіб – науковцями, викладачами вищих навчальних закладів, викладачами середніх навчальних закладів, працівниками органів державної влади, підприємствами, здобувачами освіти тощо.

Редакційна колегія:

Голова:

Богомолів В.О. – проректор з наукової роботи ХНАДУ, д.т.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Заступники Голови:

Дмитрієв І.А. – декан факультету управління та бізнесу ХНАДУ, д.е.н., професор, Заслужений діяч науки і техніки України;

Шевченко І.Ю. – завідувач кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, д.е.н., доцент.

Члени оргкомітету:

Маліков В.В. – завідувач кафедри обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин ХНАДУ, д.н. з держ. упр., професор;

Криворучко О.М. – завідувач кафедри управління та адміністрування ХНАДУ, д.е.н., професор;

Аванесова Н.Е. – завідувач кафедри менеджменту та публічного адміністрування Харківського національного університету будівництва та архітектури, д.е.н., професор;

Третяк В.П. – завідувач кафедри управління та адміністрування ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, д.е.н., професор;

Щербак В.Г. – завідувач кафедри підприємництва та бізнесу Київського національного університету технологій та дизайну, д.е.н., професор;

Паршина О.А. – завідувач кафедри аналітичної економіки та менеджменту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, д.е.н., професор.

Відповідальний секретар:

Приходько Д.О. – доцент кафедри економіки і підприємництва ХНАДУ, к.е.н., доцент.

Взаємозв'язок освіти, науки та виробництва – основа ефективного навчального процесу : матеріали Всеукр. наук.-метод. Інтернет-конф., м. Харків, 17 квіт. 2020 р. / ХНАДУ. Харків, 2020. 396 с. URL: <http://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1167>

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЦЕСИ ТА ЇХ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ	13
<i>БЛАГА В.В., БЛАГОЙ В.В. Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Харківський національний університет будівництва та архітектури.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ НАЙБІЛЬШ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	13
<i>ВЕЛИЧКО Я.І. Харківський національний автомобільно-дорожній університет.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЗВО.....	17
<i>ВЕРБИЦЬКА В.І. Харківський національний автомобільно-дорожній університет.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ЕКСПЕРТНИХ СИСТЕМ В ІНФОРМАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЯХ.....	21
<i>ДМИТРІЄВ І.А., ШЕВЧЕНКО І.Ю. Харківський національний автомобільно-дорожній університет.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ МАГІСТРІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 051 «ЕКОНОМІКА» У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ДЕРЖСТАНДАРТУ.....	25
<i>КИРЧАТА І.М. Харківський національний автомобільно-дорожній університет.</i> ОСВІТНІ СТАНДАРТИ ТА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	29
<i>ЛИСЕНКО А.О. Харківський національний автомобільно-дорожній університет.</i> ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ	31
<i>ЛИСЕНКО А. О. Харківський національний автомобільно-дорожній університет.</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	33
<i>МАТВІЙЧУК Л.А. Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	36
<i>ОНІСІФОРОВА В.Ю. Харківський національний автомобільно-дорожній університет.</i> СВІТОВА ЕКОНОМІЧНА КРИЗА ЯК ПОТЕНЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО ВІДРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ	39
<i>ПАВЛЕНКО Т.В. Харківський національний автомобільно-дорожній університет.</i> СУЧАСНІ ПРОЦЕСИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ ТА ЇХ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ	41
<i>ПРОНКІНА Л.І., КЛЕПІКОВА О.В. Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ.</i> ДО ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	44

ДО ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Пронкіна Л. І., к.е.н., доцент,

Клепікова О. В., ст. викладач

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Від якості освітніх послуг залежить соціально-економічний розвиток держави, забезпечення національних інтересів, зміцнення міжнародного авторитету і формування позитивного іміджу держави. Нові стандарти вищої освіти, що розробляються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), є важливою складовою створення національної системи забезпечення якості освіти. Однак, проблема розриву між компетентностями здобувачів освіти та потребами ринку праці не може бути вирішена лише розробкою таких стандартів.

Країни, які найбільш динамічно розвиваються, у останні десятиріччя зробили акцент на розвиток національної системи освіти та наукомісткі технології. Людський капітал сьогодні став основним чинником, який забезпечує до 75 % виробництва і приросту національного доходу. Взагалі, однією з найважливіших характеристик інноваційності країн вважається наукомісткість ВВП.

Якість та конкурентоспроможність освітніх послуг, забезпечення ефективності реформ у вищій школі вимагають адекватного фінансування, що є однією з суттєвих проблем сфери освіти України. Необхідний обсяг бюджетних асигнувань на сферу освіти повинен складати не менш 10 % від ВВП. Однак, за моменту набуття незалежності, Україні не вдавалося вийти на такий рівень фінансування освіти. На нинішньому етапі розвитку економіки України оптимальним є рівень фінансування освіти не нижче 6 % ВВП, у тому числі 4,5 % – за рахунок загального фонду зведеного бюджету. Такий рівень відповідатиме рівню видатків країн-лідерів за якістю освіти [1].

Витрати на підготовку студентів у ЗВО III–IV рівнів акредитації, які

підпорядковуюються МОН, в 2019 р. заплановано збільшити з 14,5 до 19,0 млрд. грн. Однак, однією з вагомих причин зростання видатків є підвищення витрат на оплату праці працівників ЗВО на 21 %.

На фоні загальносвітового процесу розширення освіти в Україні спеціалізовані знання одержує менша частина населення, що гальмує розвиток інтелектуального потенціалу нації.

Конституція України в кількох статтях, зокрема ст. 43, 53, 54, закріплює право громадян нашої держави на освіту, в тому числі і на отримання якісної вищої освіти [2]. Між тим, система державного замовлення має певні проблеми, ситуація з доступністю освіти в Україні демонструє останніми роками тенденцію до погіршення.

По-перше, держава немає реальної інформації про потрібну кількість бакалаврів і магістрів тих чи інших спеціальностей.

По-друге, обсяги державного замовлення розподіляються між ЗВО в неконкурентний спосіб.

По-третє, кожне бюджетне місце має свою вартість для держави, але досі не встановлені нормативи витрат.

В останні роки контингент студентів за джерелами фінансування у ЗВО III–IV рівнів акредитації розподілявся таким чином: 46,1 % здобувачів навчалося за кошти державного бюджету, 52,3 % – за кошти фізичних осіб, 0,9 % – за кошти місцевого бюджету, 0,7 % – за кошти органів державної влади та юридичних осіб. Кількість закладів вищої освіти скоротилася з 349 у 2010/2011 навчальному році до 281 у 2019/2020 навчальному році [3].

За останні 10 років державне замовлення на підготовку спеціалістів у вишах України скоротилося з 351 тис. до 182 тис. осіб. Внаслідок цього, все більша кількість громадян вимушені користуватися платною формою навчання.

В Україні обмежені матеріальні можливості населення для підтримки освітнього потенціалу, а також незначне бюджетне фінансування сфери освіти, нерозвинена система кредитування освіти та високий рівень відставання в показниках освоєння інформаційних технологій призводить до розриву в знаннях.

Удосконалення системи фінансування освіти є питанням дискусійним. Представники Міністерства освіти і науки пропонують розподіляти державне фінансування між ЗВО за результатами їхньої діяльності на умовах конкуренції. Але, на наш погляд, це не дозволить вирішити проблему відірваності планування від потреб ринку праці. Головним показником якості вищої освіти повинен стати ринок праці, працевлаштування випускників за фахом.

Принцип доступності в системі передавання знань сьогодні потребує розвитку інформаційних технологій навчання. У цьому сенсі стратегічного значення набуває дистанційна форма навчання. Дистанційна освіта дозволяє наблизити знання до споживача, пропонувати освітні послуги всім бажаючим, незважаючи на часові, географічні та інші фактори.

Стратегічна мета дистанційної освіти – забезпечити громадянам можливість отримання освіти на місці їх проживання або професійної діяльності. Дана мета досягається в руслі світової тенденції мобільного поширення знань у вигляді обміну освітніми ресурсами.

Дистанційна освіта спрощує доступ до знань і інформаційних продуктів, що формують інноваційний світогляд у суспільстві, створює середовище для переходу до економіки знань. Така форма освіти спонукає здобувачів навчатися самостійно, отримувати навички самоосвіти, ставати більш мобільними й відповідальними та, як наслідок, більш перспективними на ринку праці.

Сьогодні, коли знання є одним з основних ресурсів розвитку, необхідно вдосконалювати систему фінансування освіти, підтримувати розвиток інформаційних технологій навчання, піднімати на новий рівень відповідальність держави та ЗВО за надання якісних освітніх послуг населенню.

Література:

1. Філіпчук Л., Ломоносова Н. Бюджет освіти та науки 2019. Аналітична записка. *Cedos. Аналітичний центр* : веб-сайт. URL: <https://cedos.org.ua/uk/articles/biudzh-et-osvity-ta-nauky-2019> (дата звернення: 25.03.2020).

2. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 25.03.2020).

3. Державна служба статистики України : офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 25.03.2020).

ТЕХНОЛОГІЇ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВА ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Романенко О. Ю., викладач

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Швидкість змін навколо нас сильно зросла, сьогодні вміння грамотно працювати з потоками інформації є однією з найбільш актуальних компетенцій успішної людини. Сучасні інформаційно-телекомунікаційні технології та сервіси укупі з поширенням персональних комп'ютерів, планшетів, смартфонів та інших пристроїв, що мають можливість підключатися до глобальної мережі Інтернет, дозволили занурити людини в безперервний потік інформації, інтенсивність якого постійно збільшується. Такий стан справ породжує безліч проблем і питань, але, з іншого боку, він відкриває не меншу кількість можливостей.

Відбуваються фундаментальні зміни і відхід від умов, при яких були розроблені наші нинішні системи освіти – формується нове освітнє середовище.

Система освіти повинна враховувати ці умови і бути готовою до деяких змін, щоб задовольняти вимогам часу. Дійсно, сучасні школярі і студенти, які звикли до ефективного використання гаджетів у всіх сферах життя, очікують їх застосування в сфері освіти.

Технології онлайн-навчання в даний час активно впроваджуються в освітні програми різних спрямувань. Освітня реальність змінюється під впливом цифровізації, і зараз це – головний тренд розвитку сучасної освіти.

Технології онлайн-навчання в даний час активно впроваджуються в освітні